

Basiliek Mt 24,37-44 30 november 2025

Lezingen

Jes 2,1-5

Rom 13,11-14

Mt 24,37-44

Overweging

Wanneer er in de Nederlandse Karmelprovincie een broeder of zuster is gestorven, laten we een brief uitgaan naar de gehele Karmelfamilie in ons land. Behalve een vermelding van het overlijden bevat die brief ook een levensbeschrijving van de overleden zuster of broeder en zo mogelijk ook een beschrijving van de inspiratie van waaruit hij of zij heeft geleefd. Uit zult begrijpen dat voor het maken van een dergelijke brief de gegevens in het persoonsdossier een goede hulp zijn. Het is enkele jaren geleden dat we in het dossier van een overleden medebroeder een prachtige uitspraak vonden. In een persoonlijk getuigenis had hij geschreven: 'Mijn wachten werd verwachten.' Het is een prachtig getuigenis van wat er met ons kan gebeuren wanneer we in ons leven daadwerkelijk uitzien naar de komst van God in ons bestaan. Ons wachten wordt verwachten.

Wachten doe je in de wachtkamer van de tandarts of op het perron van station Boxmeer. Dit wachten is een lijdelijk uitzitten van de tijd dat je aan de beurt bent of dat de trein komt. Je gedachten kunnen rustig ergens anders zijn, behalve als je de behandeling van de tandarts echt vreest. Mensen doden hun tijd door met hun telefoon bezig te zijn. Het wachten zelf is een redelijk passief gebeuren dat je lijdelijk ondergaat.

Anders is dat met verwachten. Dat is actief vooruit zien naar wat komt. Dat is gefocust zijn. Je verlengt je zelf naar de toekomst toe. Verwachten is verlangen. Het is vertrouwen dat de toekomst ons tegemoet zal komen, dat de toekomst de leegte en het gemis van ons verlangen vult. Het wachten dat verwachting is geworden, is een fundamentele omvorming is ons leven. Van het lijdelijk ondergaan van de tijd is je instelling veranderd naar het actief vooruitlopen op een beloofde toekomst. Het is de verwachting en het verlangen die je actief maken, je in beweging zetten en je gaande houden.

De evangelietekst van vandaag spreekt over waakzaamheid. Waakzaamheid is een bijzondere vorm van verwachten en verlangen. De tekst is meer specifiek gericht op de komst van God in onze wereld. Jezus gebruikt daarbij een vreemde vergelijking. De komst van God is als de komst van een dief in de nacht. Waakzaamheid is dat je alles in het werk stelt om tijdig de komst van de inbreker op te merken en zo beroving te voorkomen. Waakzaamheid is alert zijn in het heden. Je wilt in het heden tijdig de sporen opmerken dat de inbreker in aantocht is. In het heden ben je alert op de sporen van een onbekende toekomst.

Het komt mij voor dat de verwachting en de waakzaamheid waarover het evangelie spreekt belangrijk zijn om te voorkomen dat de crises van onze huidige tijd ons mismoedig maken. De huidige geopolitieke verhoudingen, de alsmaar uitblijvende vrede in Oekraïne en in Gaza, de oorlog in Soedan, de enorme branden in Hongkong, de overstromingen in Sumatra: ze lijken niet op de vrede die in het visioen van Jesaja

in de eerste lezing wordt aangekondigd. In de verwachting van het koninkrijk van God kun je je teleurgesteld voelen. Al eeuwen lang is God ons niet tegemoet gekomen aan ons verlangen. 'Dat koninkrijk van U, weet U wel, komt daar nog wat van?' schreef Gerard Reve ooit.

Waakzaamheid is kijken of we nu al iets kunnen ontdekken van de toekomst die God ons schenkt. Of we iets zullen zien hangt af van onze manier van kijken. We zullen waarschijnlijk geen rechtstreeks ingrijpen van God in onze geschiedenis zien. Maar we kunnen ook bedenken dat wij de handen en de voeten van God zijn waarmee Hij de geschiedenis maakt. Elke daad van kleine goedheid die we aan elkaar bewijzen is een spoor van de vrede die God ons heeft toegezegd. Onze waakzaamheid is alert zijn op die sporen van Gods goedheid.

Soms zijn de sporen van Gods koninkrijk al zichtbaar in de kleine gebaren van menselijke beleefdheid. Ik reis tamelijk vaak met de bus van Hengelo naar Zenderen en omgekeerd. Het is me opgevallen dat dat veel instappende reizigers de onbekende buschauffeur begroeten met 'goede dag' en bij het uitstappen hem bedanken. De filosoof Emmanuel Levinas heeft erover geschreven welke diepe betekenis het heeft als onbekende mensen elkaar een goede dag wensen. Het is geen constatering dat het een goede dag is. Het is een wens dat het goede jou vandaag mag vergezellen. Het is een zegening die me doet denken aan de Bijbelse zegening dat God met je zal zijn op al je wegen. Voor deze zegening en heilwens hoef je de ander niet te kennen en niet van alles van hem te weten. Goede dag zeggen is onvoorwaardelijk. Ik hoef niet te weten of het een goede mens is die ik het goede toewens of dat hij een misdadiger is of misschien wel een terrorist. Het is het primaat van de welwillendheid ten opzichte van de ander die mij hem het goede doet toewensen.

Evenzo is het 'dank je wel' bij het uitstappen veel meer dan een beleefdheid. Het is de erkenning dat de chauffeur veel meer heeft gedaan dan enkel zijn plicht. Hij heeft verantwoordelijkheid genomen voor zijn reizigers, ofschoon hij niets van hen weet. Zijn verantwoordelijkheid is hen veilig naar hun plaats van bestemming te brengen. Het dragen van die verantwoordelijkheid voor hem onbekende mensen is eveneens een blijk van het primaat van de welwillendheid. Ook hier is die welwillendheid onvoorwaardelijk, omdat ze voorafgaat aan de kennis van de ander. De herkenning van die welwillendheid als sporen van Gods toekomst zijn het gevolg van onze verwachting en onze waakzaamheid. Ze voeden ons verlangen naar de volledige komst van God in onze wereld. Amen.

Huub Welzen o.carm.